

پیش‌بینی خودشی‌ء انگاری بر اساس ابعاد ذهن آگاهی در زنان متقاضی عمل زیبایی

هما بهروزی زاده^۱، رضا چالمه^۲، کاظم خرم دل^۳

۱-دانشجوی کارشناسی ارشد روانشناسی عمومی، موسسه آموزش عالی فاطمیه شیراز، شیراز، ایران

98homa.saadat.55@gmail.com

۰۹۱۷۳۷۷۹۲۶۴

۲- دکترای تخصصی روانشناسی تربیتی ، استادیار گروه روانشناسی موسسه آموزش عالی فاطمیه شیراز، شیراز، ایران

rezachalmeh@gmail.com

۰۹۱۷۸۱۵۳۷۹۲

۳- دکترای تخصصی روانشناسی ، استادیار گروه روانشناسی موسسه آموزش عالی فاطمیه شیراز، شیراز، ایران

Khoramdel.psy@gmail.com

۰۹۱۲۰۲۳۶۶۸۴

چکیده

پژوهش حاضر با هدف پیش‌بینی خودشی‌ء انگاری بر اساس ابعاد ذهن آگاهی در زنان متقاضی عمل زیبایی انجام گرفت. طرح پژوهش از نوع طرح‌های همبستگی و جامعه‌آماری پژوهش حاضر را تمامی زنان متقاضی عمل زیبایی در سال ۱۴۰۱ تشکیل دادند. نمونه در پژوهش حاضر تعداد ۲۰۰ نفر از زنان متقاضی عمل زیبایی شهر شیراز بودند که با روش نمونه گیری هدف مند جهت انجام پژوهش گزینش شد. ابزار مورد استفاده در پژوهش حاضر عبارت بود از: پرسش نامه خود شیء انگاری مک‌کینلی و هاید (۱۹۹۶) و پرسشنامه پنج وجهی ذهن آگاهی بائر و همکاران (FFMQ). پرسشنامه‌ها بعد از جمع آوری با نرم افزار spss ۲۳ مورد تجزیه و تحلیل در دو سطح توصیفی و استنباطی قرار گرفتند. نتایج حاصل از آزمون تحلیل رگرسیون چند گانه نشان داد که مؤلفه‌های ذهن آگاهی در کل نزدیک ۴۲ درصد از واریانس نمرات خودشی‌ء انگاری را تبیین می‌کنند. همچنین مؤلفه مشاهده به صورت منفی و معناداری قادر به پیش‌بینی خودشی‌ء انگاری می‌باشد. مؤلفه توصیف به صورت منفی و معناداری قادر به پیش‌بینی خودشی‌ء انگاری می‌باشد و مؤلفه عمل به آگاهی به صورت منفی و معناداری قادر به پیش‌بینی خودشی‌ء انگاری می‌باشد.

کلید واژگان: خودشیء انگاری، ذهن آگاهی

۱- مقدمه

امروزه تأثیر عوامل مختلف به ویژه بر زندگی دختران و زنان جوان که در حال ساختن و بازسازی و رشد هویت هستند و از طرفی رشد فیزیکی - جنسی را تجربه می‌کنند بیشتر شده است. یکی از نظریه‌های خاص فمینیستی که نارضایتی بدنی را در بافتار فرهنگی می‌بیند نظریه شیء انگاری^۱ است. نظریه شیء انگاری به عنوان تبیینی برای نارضایتی تصویر بدنی^۲ و اهمیت ظاهر برای زنان مطرح شده است (رضایی، افلاک سیر، یاوری و محمدی، ۱۳۹۴).

زنان و دختران براساس معیارهای اجتماعی می‌آموزنند که خودشان را بر مبنای ظاهر فیزیکی شان ارزیابی کنند، معیارهایی که دیگران برای قضاوت برای آنها به کار می‌بندند، بر مبنای این نظریه بعضی از تأثیرات اجتماعی - فرهنگی زنان را به سمت شیء انگاری سوق

1 - The theory of objectification

2 - Body image dissatisfaction

تاژه های روانشناسی مثبت

می دهنند. آرمان های اجتماعی که به اهمیت ظاهر زنانه توجه می کنند و این تمایل در فرهنگ غربی که زن باید به عنوان یک شیء در نظر گرفته شود نه به عنوان یک وسیله کارکردی نمونه هایی از این تأثیرات محسوب می شوند (دامیار، اصغریزاد و شمسایی، ۱۳۹۸). تمایل به زیبایی از دیرباز در سرشت انسانها وجود داشته است. امروزه تحولات فرهنگی در جوامع مختلف و همچنین افزایش نگرانی افراد نسبت به وضعیت ظاهری خود، تقاضای گسترشده برای انجام جراحی زیبایی را در پی دارد (خاکپور، ۱۳۹۹). از طرفی پیشرفت های علم پژوهشی، توانایی بشر را در دستکاری و تغییر ظاهر افراد ممکن ساخته و پیش بینی ها حاکی از استقبال عموم مردم برای جراحی زیبایی می باشد. یک بررسی در امریکا نشان داد که ۵۶٪ زنان و ۴۳٪ مردان از ظاهر خود ناخوشنود بوده اند. در کشور ما نیز از حدود ۷۰٪ تقاضا برای جراحی های زیبایی ۸۰ درصد رشد داشته و پژوهش ها حاکی از آن است که ایران در میان ۱۰ کشور اول دنیا است. این آمار در حال حاضر رو به افزایش است (کاظمی رضایی، حاتمیان، وطن خواه و پهلوان یوسفخانی، ۱۴۰۱).

دیگر جراحی های زیبایی منحصر به طبقه مرphe جامعه نیست و از هر طبقه اجتماعی افرادی وجود دارند که بخشی از صورت یا اندام خود را به تیغ جراحان زیبایی سپرده اند. این روند به گونه ای ادامه یافته که مردم ایران در کنار کشورهای ترکیه و بزرگی در رده های نخست میزان جراحی های زیبایی جهان قرار دارند. درصد بالایی از تقاضای جوانان برای جراحی های زیبایی از سوی دختران است. بطوری که ۹۵٪ درصد متقدضیان را زنان و دختران ۱۴ تا ۴۵ سال برای جراحی بینی و کاشت مو و ۵ درصد را مردان برای انجام جراحی بینی تشکیل می دهند، اگرچه آمار مردان متقدضی مداخلات زیبایی در سال های اخیر روند روبروی رشدی داشته است (میری و کریم، ۱۳۹۵). زیبایی به جهت پاداش بخش بودن یکی از عوامل مؤثر و اثر بخش در روابط بین فردی است. افراد زیبا بطور پنهان یا آشکار پیوسته در روابط اجتماعی مورد تقویت قرار می گیرند. چنانکه شواهد علمی نشان می دهد مردم کودکان زیبا رو را کمتر مورد سرزنش و نکوهش قرار داده و بیشتر مورد توجه قرار می دهند.

نگاه جنسی به خود می تواند به شکلی از خودآگاهی منجر شود که مشخصه آن نوعی پایش ظاهر بدن می شود. نظریه خودشیء انگاری را اولین بار فردریکسون و همکاران (۱۹۹۶) مطرح کردند. خود شیء انگاری می تواند در زنان اثرات مختلفی داشته باشد. خودشیء انگاری حتی می تواند پیش بینی کننده علائم افسردگی و اضطراب در زنان باشد (دامیار، اصغریزاد و شمسایی، ۱۳۹۸). عوامل مختلفی می توانند پیش بینی کننده خودشیء انگاری در زنان متقدضی عمل زیبایی باشند که در این پژوهش تلاش بر آن است تا نقش عوامل مختلف با این مهم شناسایی شود.

اساساً در دوران بزرگسالی نیز مشخص شده است که زنان زیبا تأثیر بیشتری بر مردان دارند تا زنان معمولی و مردم تمایل دارند به یک زن زیبا نظر مطلوب تری داشته باشند، مگر اینکه مظنون شوند می خواهد از زیبایی خود سوء استفاده کند بدین ترتیب میل زیباتر شدن و خودشیفتگی می تواند انگیزه ای قوی برای اقدام به جراحی زیبایی متعدد باشد (محمدزاده، جعفری، احمدی طهرسلطانی و اکبرزاده، ۱۳۹۴).

محققان با انجام پژوهش هایی روی افراد مختلف دریافتند بیش از ۶۰ درصد از افرادی که جراحی زیبایی انجام می دهند بعد از عمل با تغییر در ویژگی های روانشناختی خود روبرو می شوند (ایشیگوکا، ایواؤ، سوزوکی، فوکویاما، موراساکی و میورا، ۱۹۹۸؛ به نقل از خجاز ثابت، کیخسروانی و بحرانی، ۱۴۰۱). با توجه به اینکه افراد متقدضی عمل زیبایی اثرات همه جانبه ای در ابعاد مختلف زندگی فرد علی الخصوص مسائل مربوط به وضعیت روانشناختی بر جای می گذارد به نظر ضروری می رسد برای بهبود وضعیت روانی این افراد رویکردهای مختلف بررسی شود. فهم ویژگی های روانشناختی متقدضیان جراحی زیبایی می تواند در برنامه ریزی های مختلف جهت پیشگیری و درمان مشکلات روان شناختی این افراد کمک کند. ذهن آگاهی یکی از عوامل مهمی است که در زنان متقدضی عمل زیبایی و زنان غیرمتقدضی دارای تفاوت می باشد (دهقان منشادی، ۱۳۹۱) و بررسی این مهم نیز می تواند نتایج مفیدی در اختیار مشاوران قرار دهد. ذهن آگاهی به فرایند توجه مداوم بیشتر از محتوا هر رویداد تمرکز دارد. ذهن آگاهی نوعی آگاهی غیر قضاوتی از تجربه شخصی است و بدون آنکه قضاوتی در مورد آن صورت گیرد، لحظه به لحظه آشکار می شود. هر چند هدف اصلی ذهن آگاهی آرام سازی نیست اما مشاهده رویدادهای منفی درونی بدون هیچگونه قضاوتی درباره آنها، یا برانگیختگی فیزیولوژی باعث بروز آرامش می شود.

تازه های روانشناسی مثبت

بیر^۱ (۲۰۰۳) ذهن آگاهی را به عنوان مشاهده فاقد قضاوت نسبت به جریان در حال پیشرفت درونی و بیرونی محرك ها و بروز آنها تعریف کرد. قضاوت نکردن، ذهن آگاهی را پرورش می دهد وقتی شما با وضعیت هیجانی یا فیزیکی سختی روبه رو می شوید، قضاوت نکردن درباره تجربیات، بیشتر از آنچه که می بینید و هستید و چیزی که باید باشد، آگاه می شوید. البته این از پذیرش تجربیات لذت آور و دردناک ناشی می شود. پذیرش این نیست که دوباره چیزهایی که از نظر اخلاقی قابل قبول نیست را تصدیق کنیم، بلکه پذیرش در مورد رفتارها متفاوت است و به عبارت دیگر تغییر همان پذیرش است اگر چه سریعتر اتفاق می افتد (جاکوبسن، ۲۰۰۰؛ نقل از خدایی و خسروپور، ۱۳۹۹).

ذهن آگاهی مشاهده محرك های درونی و بیرونی همان گونه که اتفاق می افتد بدون هیچ گونه قضاوت و پیش داوری است. ذهن آگاهی مهارتی است که به افراد اجازه می دهد که در زمان حال، حوادث را کمتر از آن میزان که ناراحت کننده اند، دریافت کنند (بریتون و ریان،^۲ ۲۰۱۲). مطالعات زیادی بر روی عوامل روان شناختی مؤثر بر افراد متقاضی عمل جراحی زیبایی در سراسر جهان انجام شده است از جمله توانگ^۳، کونراٹ^۴، فاستر^۵، کمپبل^۶ و بوشمن^۷ (۲۰۰۸) اما به نظر می رسد در ایران تعداد این مطالعات زیاد نیست. در همین راستا کارلی^۸ (۲۰۲۱)، پژوهشی با عنوان ذهن آگاهی به عنوان میانجی روابط پیش بینی کننده بین خود شیء سازی، نظارت بر بدن و شرم بدن انجام داد. یافته های تحلیل های رگرسیون ارتباط مثبت معنی داری را بین خود شیئی سازی و نظارت بر بدن و شرم بدن مشخص کرد. با این حال، ذهن آگاهی وضعیت رابطه پیش بینی کننده بین خود شیئی سازی و نظارت بر بدن یا شرم بدن را واسطه نمی کند.

شینگ و همکاران^۹ (۲۰۲۱)، روابط سرپایی و طولی بین ذهن آگاهی و مشکلات خوردن: نقش واسطه ای خود شیئی سازی انجام دادند. نتایج نشان داد. ذهن آگاهی حالت، خود شیئی سازی حالت، و مشکلات خوردن در زندگی روزمره با یک ارزیابی سرپایی اندازه گیری شد. خود شیء سازی صفت و مشکلات کلی خوردن در یک پیگیری دو ماهه اندازه گیری شد. برای ارزیابی سرپایی، ذهن آگاهی حالت و پنج جنبه ذهن آگاهی نمی توانستند مشکلات خوردن را در لحظه بعدی زندگی روزمره پیش بینی کنند، و هیچ اثر واسطه ای از خود شیئی سازی حالت وجود نداشت. برای بررسی طولی، عمل با آگاهی، به عنوان جنبه ای از ذهن آگاهی، می تواند مشکلات خوردن را پیش بینی کند. خود شیء سازی صفت رابطه بین عمل با آگاهی و مشکلات کلی خوردن را واسطه می کند. یافته ها نشان می دهد که ارتباط بین ذهن آگاهی و مشکلات خوردن عمده ای در سطح صفت رخ می دهد. هیویت و کیالی^{۱۰} (۲۰۲۲)، پژوهشی با عنوان خودشیفتگی پاتولوژیک و پریشانی روانی: اثرات میانجی سرزندگی، ابتکار و ذهن آگاهی انجام دادند. نتایج نشان داد سرزندگی، ابتکار و ذهن آگاهی با آسیب پذیری خودشیفتگی ارتباط منفی دارد، اما با بزرگواری خودشیفتگی ارتباط منفی دارد. علاوه بر این، ارتباط بین آسیب پذیری خودشیفتگی و پریشانی روانی به طور قابل توجهی با سرزندگی و ذهن آگاهی واسطه شد. ویرک و همکاران^{۱۱} (۲۰۲۳)، پژوهشی با عنوان چشم انداز و ذهن آگاهی به عنوان واسطه های رابطه بین خودشیفتگی ناسازگار و همدلی انجام دادند. نتایج دلیستگی مضطرب و احتنابی را به عنوان پیش بینی کننده های مهم خودشیفتگی تأیید کرد. ذهن آگاهی به عنوان میانجی بین خودشیفتگی ناسازگار و سه نوع همدلی عمل کرد و دیدگاه گیری پیوند خودشیفتگی ناسازگار را با همدلی شناختی و سرایت عاطفی واسطه کرد.

ولاست و همکاران^{۱۲} (۲۰۲۰)، پژوهشی با عنوان چگونه جهت گیری فرهنگی و شفقت به خود آگاهی بدنی عینی را برای زنان آمریکایی، بلژیک، روسیه و تایلند انجام دادند. نتایج نشان داد که حمایت بیشتر از فردگرایی عمودی مربوط به نظارت بر بدن زنان آمریکایی، بلژیکی و

1 - Bear

2 - Jackobson

3 - Brown & Ryan

4 - Twenge

5 - Konrath

6 - Foster

7 - Campbell

8 - Bushman

9 - Carley

10 - Sheng & et.al

11 - Hewitt & Kealy

12 - Virk & Kumari

13 - Wollast & et.al

روسی است. با این حال، این رابطه در جهت مخالف برای زنان تایلندی رخ داده است. علاوه بر این، سطوح بالاتر نظارت بر بدن و شرم بدن آمریکایی‌ها با دلسوزی کمتری برای خود همزیستی دارند، در حالی که عکس این امر برای تایلندی‌ها صادق بود. ما همچنین یک مدل اعتدال مکمل را آزمایش کردیم و دریافتیم که رابطه بین نظارت بر بدن و شرم از بدن با شفقت به خود تعدیل می‌شود، و بیشتر به نقش مهم شفقت به خود در مدل ارائه شده توسط نظریه عینیت‌سازی اشاره کرد. رسایی (۱۳۹۹)، پژوهشی با عنوان پیش‌بینی شفقت به خود بر اساس ذهن آگاهی و بهزیستی روانشناسی دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد همدان انجام داد. نتایج نشان داد که متغیر ذهن آگاهی پیش‌بینی کننده معنادار شفقت می‌باشد. متغیر بهزیستی روان‌شناسی نتوانست پیش‌بینی کننده معنادار شفقت باشد.

پژوهش حاضر در نظر دارد برخی از این متغیرها را در افراد متقاضی عمل جراحی زیبایی مطالعه کرده و به این وسیله به ارتقای بهزیستی روانی این زنان کمک کرد. از این رو پژوهش حاضر در صدد است به این سؤال پاسخ دهد که آیا ذهن آگاهی پیش‌بینی کننده معنی دار خودشیء انگاری در زنان متقاضی عمل زیبایی می‌باشد؟ با در نظر گرفتن مطالب فوق و آمارهای مربوط به مشکلات روانی در زنان متقاضی عمل زیبایی و عدم وجود تحقیقات جامع که بتوان در جهت کمک به این افراد به راهکارهای مناسب رسید و از طرفی به دلیل این که در خصوص بررسی متغیرهای شفقت خود، خودشیفتگی و ذهن آگاهی در قالب یک موضوع تحقیقی صورت نگرفته است، با جستجوهایی که به عمل آمده به رغم اهمیت موضوع، پژوهش کمی به ویژه در ایران در این زمینه و با ابعادی که در این طرح مطرح شده، صورت گرفته است، بنابراین نتایج این طرح می‌تواند از نوآوری و بداعت خاصی برخودار باشد و نه تنها زمینه پژوهش‌های محلی، ملی و بین‌فرهنگی را فراهم آورد، بلکه به سیاست گذاری‌ها و برنامه‌ریزی‌هایی کاربردی منتهی شود، که بر اهمیت و ضرورت انجام این پژوهش بیش از پیش صحه می‌گذارد.

۲- روش‌شناسی

پژوهش حاضر از نوع طرح‌های همبستگی بود که طی آن به پیش‌بینی خودشیء انگاری بر اساس مولفه‌های ذهن آگاهی در زنان متقاضی عمل زیبایی پرداخته شد. جامعه آماری پژوهش حاضر را تمامی زنان متقاضی عمل زیبایی در شهر شیراز در سال ۱۴۰۱ تشکیل دادند. نمونه در پژوهش حاضر تعداد ۲۰۰ نفر از زنان متقاضی عمل زیبایی شهر شیراز بودند که با روش نمونه گیری هدفمند جهت انجام پژوهش گزینش شد. ملاک ورود در پژوهش حاضر جنسیت (فقط زنان) بود و ملاک خروج از پژوهش نیز عدم تمايل آزمودنی از شرکت در پژوهش بود. پس از هماهنگی پژوهشگر با تعدادی از پزشکان زیبایی جهت حضور در مطب و هماهنگی با زنان متقاضی عمل زیبایی که به عنوان نمونه پژوهش گزینش شده بودند تعداد ۲۰۰ پرسشنامه مورد مطالعه توزیع گردید. هر پرسشنامه به صورت حضوری و پس از توضیحات لازم به افراد نمونه ارائه شد. پس از توزیع پرسشنامه ها هدف از انجام تحقیق و نحوه تکمیل پرسشنامه ها برای آنان توضیح تشرییح گردید و محرمانه بودن اطلاعات پرسشنامه ها نیز به آنان یادآوری گردید، سپس به جمع آوری پرسشنامه ها پس از تکمیل آن پرداخته شد و سرانجام تجزیه و تحلیل آماری داده ها انجام پذیرفت. رعایت موازین حقوقی و اخلاقی در طول انجام پژوهش رعایت گردید و سعی در توجیه آزمودنی ها در مورد پژوهش و اهداف انجام پژوهش شد و به آزمودنی ها اطمینان داده شد که اطلاعات مربوط به ایشان به صورت محرمانه نگهداری می‌شود. همچنین، در طول پژوهش از منابع معتبر علمی و نتایج تحقیق دیگران استفاده گردید و اصل رعایت صداقت در تجزیه و تحلیل اطلاعات مورد توجه قرار گرفت. پرسشنامه‌ها بعد از جمع آوری با نرم افزار spss 23 مورد تجزیه و تحلیل در ۲ سطح توصیفی و استنباطی قرار گرفتند. در سطح توصیفی به محاسبه‌ی شاخص‌های توصیفی نظریه میانگین، انحراف استاندارد، مینیمم و ماکزیمم متغیرهای پژوهشی پرداخته شده در سطح استنباطی با آزمون‌های پیرسون و آزمون تحلیل رگرسیون چندگانه به آزمون فرضیه‌های پژوهش پرداخته شد.

۱-۲-ابزارهای پژوهش

۱-۱-۱-پرسش نامه خود شیء انگاری^۱

پرسشنامه خود شیء انگاری بدنی را مک کینلی و هاید (۱۹۹۶) بر اساس نظریه فردریکسن و همکاران (۱۹۹۶) برای سنجش سازه شیء انگاری بدنی تدوین کردند. این مقیاس ۲۴ ماده دارد و شامل سه آزمون فرعی نظارت بدنی، شرم بدنی و کنترل ظاهر بدن است. آزمون بر اساس مقیاس ۵ درجه ای از کاملاً موافق (۱) تا کاملاً مخالف (۵) تنظیم شده است. نمره بالا در هر کدام از مؤلفه‌های این مقیاس نشان دهنده میزان بالای خودشیء انگاری است. آزمون فرعی نظارت بدنی در بردارنده ماده‌های است که خودشیء انگاری را در شکل پایش وضعیت ظاهری و اتخاذ یک نگاه بیرونی از خود مد نظر قرار داده است. مؤلفه شرم بدنی احساس شرم راجع به بدن را ارزیابی می‌کند. مؤلفه کنترل ظاهر بدن، اعتقاد فرد را می‌سنجد راجع به اینکه می‌تواند ظاهر خود را کنترل کند یا اینکه ظاهرش به وسیله عوامل دیگر مانند عوامل ژنتیکی کنترل می‌شود. شماره گویه‌های مربوط به ابعاد این پرسشنامه به قرار زیر است:

✓ نظارت بر بدن : سوالات ۱ تا ۸
✓ شرم از بدن : سوالات ۹ تا ۱۶
✓ کنترل : سوالات ۱۷ تا ۲۴

نتایج مطالعات مختلف نشان دهنده پایایی و روایی خوب این مقیاس است. نتایج همسانی درونی برای آزمون عبارت است از آلفای کرونباخ ۰.۷۶، ۰.۷۰ و ۰.۶۸ به ترتیب برای مؤلفه‌های نظارت بدنی، شرم بدنی و کنترل ظاهر بدن (مک کینلی و هاید، ۱۹۹۶). نتایج تجزیه و تحلیل داده‌های این مقیاس در مطالعه افلاک سیر (۱۳۹۳) نشان داد که آزمون‌های فرعی این مقیاس همسانی درونی خوبی دارند. آلفای کرونباخ آزمون شیء انگاری بدنی ۰.۷۱ و آلفای کرونباخ خرده آزمون نظارت بدنی ۰.۶۹، شرم بدنی ۰.۷۲ و کنترل ظاهر بدن ۰.۶۸ بود. پایایی بازآزمایی مقیاس‌ها با فاصله سه هفته بین ۰.۷۹ تا ۰.۸۳ بود. روایی این مقیاس با استفاده از روایی همزمان ارزیابی شد و نتایج همبستگی بین این مقیاس و پرسشنامه خودشیء انگاری نال و فردریکسن (۱۹۹۶)، که مقیاس دیگری برای سنجش خودشیء انگاری است، ۰.۵۸ بود. روایی سازه آزمون با استفاده از روش تحلیل عامل بررسی شد. نتایج تحلیل عامل نشان داد که ماده‌های این مقیاس در سه عامل قرار گرفتند که با نتایج اولیه گزارش مک کینلی و هاید (۱۹۹۶) تشابه داشت. بنابر این، بر اساس نتایج مطالعه حاضر، مقیاس شیء انگاری بدنی برای استفاده در ایران پایایی و روایی خوبی دارد و می‌توان از آن برای سنجش خودشیء انگاری در جنس مؤنث استفاده کرد. همچنین در پژوهش ناعمی (۱۳۹۵) پایایی این آزمون با روش آلفای کرونباخ ۰.۷۴ و برای مؤلفه‌های نظارت بدنی، شرم بدنی و کنترل ظاهر بدن به ترتیب ۰.۷۲ و ۰.۷۶ و ۰.۷۰ برآورد شد.

۱-۲-پرسشنامه پنج وجهی ذهن‌آگاهی بائر و همکاران (FFMQ)

این ابزار یک مقیاس خودسنجی ۳۹ آیتمی است که توسط بائر، اسمیت و آلن^۵ (۲۰۰۶) از طریق تلفیق گویه‌هایی از پرسشنامه ذهن‌آگاهی فریبرگ (والاش، بالیانت، اسمولیرا، فردیکسون و مادسن^۶، ۲۰۰۶)، مقیاس هوشیاری و توجه ذهن‌آگاه (براون و ریان^۷، ۲۰۰۳)، مقیاس ذهن‌آگاهی کنچوکی (بائر و اسمیت، ۲۰۰۴)، مقیاس تجدیدنظر شده ذهن‌آگاهی شناختی و عاطفی (کومر و همکاران، ۲۰۰۵) و پرسشنامه ذهن‌آگاهی سوتامپتون (چادویک و همکاران، ۲۰۰۷) با استفاده از رویکرد تحلیل عاملی تحول یافته است. بائر (۲۰۰۶) تحلیل عاملی اکتشافی را بر نمونه‌ای از دانشجویان دانشگاه انجام داد. عامل‌های بدست آمده این چنین نامگذاری گردید: مشاهده، عمل توأم با هوشیاری، غیرقضاياً بودن به تجربه درونی، توصیف و غیر واکنشی بودن.

1 - The Self-Objectification Questionnaire

2 - Body Control

3 - Body Shame

4 - Control

5 - Baer, Smith, & Allen

6 - Walsh, Balian, Smolira , Fredericksen & Madsen

7 - Brown & Ryan

تازه‌های روانشناسی مشبّت

عامل مشاهده در برگیرنده توجه به محرک‌های بیرونی و درونی مانند احساسات، شناخت‌ها، هیجان‌ها، صداها و بوها می‌باشد. توصیف به نامگذاری تجربه‌های بیرونی با کلمات مربوط می‌شود، عمل توأم با هوشیاری در برگیرنده عمل کردن با حضور ذهن کامل در هر لحظه است و در تضاد با عمل مکانیکی است که در هنگام وقوع ذهن فرد در جای دیگری است. غیر قضاوتی بودن به تجربه درونی شامل حالت غیر قضاوتی داشتن نسبت به افکار و احساسات است و غیر واکنشی بودن به تجربه درونی اجازه آمد و رفت به افکار و احساسات درونی است به آنکه فرد در آنها گیر کند.

آزمودنی باید در یک مقیاس لیکرت ۵ درجه ای از ۱ (هرگز) تا ۵ (همیشه) میزان موافقت یا مخالفت خود با هر یک از عبارات را بیان کند. دامنه نمرات در این مقیاس ۳۹-۱۹۵ می باشد. از جمع نمرات هر زیر مقیاس یک نمره کلی به دست می آید که نشان می دهد که هر چه نمره بالاتر باشد ذهن آگاهی، هم پیشتر است.

نمره پنجم ۳۹ تا ۷۸ : میزان ذهن آگاه، ضعف است.

نیم ه بیان ذهن آگاهه متعادل است.

نمی‌ه بالات از ۱۱۷ : میان ذهن آگاه قوی است.

بر اساس پژوهش نئوسر^۱ (۲۰۱۰) نتایج همسانی درونی عامل‌ها مناسب بود و ضریب آلفا در گسترهای بین ۰/۷۵ تا ۰/۹۱ (در عامل توصیف) قرار داشت. همبستگی بین عامل‌ها متوسط و در همه موارد معنی دار بود و در طیفی بین ۰/۳۴ تا ۰/۱۵ (در عامل غیر واکنشی بودن) قرار داشت.

همچنین در مطالعه‌ای که بر روی اعتباریابی و پایایی این پرسشنامه در ایران انجام گرفت، ضرایب همبستگی آزمون - بازآزمون پرسشنامه FFMQ در نمونه ایرانی بین $r = 0.57$ (مربوط به عامل غیر قضاوی بودن) و $r = 0.84$ (عامل مشاهده) مشاهده گردید. همچنین ضرایب آلفا در حد قابل قبولی (بین $\alpha = 0.55$ تا $\alpha = 0.83$) مربوط به عامل غیر واکنشی بودن و عامل توصیف به دست آمد (احمدوند، ۱۳۹۱).

۳- نتایج یافته ها

برای گردآوری اطلاعات کمی متغیرها در سطح میدانی با استفاده از پرسشنامه خودشیء انگاری و ذهن آگاهی اقدام به جمع آوری داده های خام شد. داده های خام با نرم افزار SPSS و با استفاده از تکنیک های آماری مناسب در دو سطح توصیفی و تبیین مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند. در سطح توصیفی به محاسبه شاخص های توصیفی نظیر میانگین، انحراف استاندارد، حداقل و حداکثر نمرات پرداخته شد و در سطح استباطی با استفاده از آزمون تحلیل رگرسیون چندگانه به آزمون فرض و بررسی فرضیه های پژوهشگر پرداخته شد، در ادامه این قسمت ابتدا مروجی خواهد شد بر نتایج توصیفی پژوهش و سپس به بررسی فرضیه های پژوهش پرداخته شده. در جدول شماره ۱ فراوانی، و دصد متفغیرهای جمعیت شناختی، گروه های شرکت کننده بر اساس سن و سطح سیاد ارائه شده است.

جدول ۱) فراوانی و درصد متغیرهای جمعیت شناختی

درصد	تعداد	گروه	متغير
۳۴	۶۸	۲۰ تا ۳۰ سال	سن
۴۱	۸۲	۳۰ تا ۴۰ سال	
۲۵	۵۰	۴۰ سال به بالا	
۵۱	۱۰۲	زيرليسانس	سطح تحصيلات
۳۲	۶۴	ليسانس	
۱۷	۳۴	بالاتر از ليسانس	

تازه‌های روانشناسی مثبت

جدول شماره ۲ به محاسبه شاخص‌های خودشی انگاری و ذهن‌آگاهی شرکت کنندگان پرداخته است. همانگونه که مشاهده می‌شود میانگین و انحراف استاندارد خودشی انگاری شرکت کنندگان برابر $57/99$ و $5/98$ بود. میانگین و انحراف استاندارد بعد مشاهده شرکت کنندگان برابر $26/54$ و $5/47$ بود. میانگین و انحراف استاندارد توصیف شرکت کنندگان برابر $24/17$ و $4/98$ بود. میانگین و انحراف استاندارد عمل به آگاهی شرکت کنندگان برابر $26/09$ و $4/62$ بود. میانگین و انحراف استاندارد قضاوت شرکت کنندگان برابر $26/22$ و $4/90$ بود. میانگین و انحراف استاندارد عدم واکنش شرکت کنندگان برابر $22/19$ و $3/80$ بود.

جدول ۲) آمار توصیفی مربوط به متغیرهای پژوهش

متغیر	مقیاس	میانگین	انحراف استاندارد	حداقل	حداکثر
ذهن‌آگاهی	بعد مشاهده	۲۶/۵۴	۵/۴۷	۱۴	۳۹
	توصیف	۲۴/۱۷	۴/۹۸	۱۳	۳۵
	عمل به آگاهی	۲۶/۰۹	۴/۶۲	۱۶	۳۹
	قضاوت	۲۶/۲۲	۴/۹۰	۱۶	۳۸
	عدم واکنش	۲۲/۱۹	۳/۸۰	۱۶	۳۲
	خودشی انگاری	۵۷/۹۹	۶/۹۸	۳۱	۸۷

جدول شماره ۳ همبستگی متغیرهای پژوهش را بین خودشی انگاری و مولفه‌های ذهن‌آگاهی را نشان میدهد. همانگونه که مشاهده می‌شود بین مؤلفه‌های ذهن‌آگاهی با خودشی انگاری رابطه منفی و معناداری وجود دارد. به عبارتی با افزایش مؤلفه‌های ذهن‌آگاهی میزان خودشی انگاری کاهش می‌یابد.

جدول ۳- ماتریس همبستگی پیرسون بین مؤلفه‌های ذهن‌آگاهی و خودشی انگاری

خودشی انگاری	عدم واکنش	قضاؤت	عمل به آگاهی	توصیف	بعد مشاهده	
					۱	بعد مشاهده
				۱	.۰/۳۲۵***	توصیف
		۱	.۰/۳۲۴***	.۰/۴۱۱***	عمل به آگاهی	
	۱	.۰/۲۹۹**	.۰/۳۱۱***	.۰/۳۹۹***	قضاوت	
۱	.۰/۲۹۹**	.۰/۳۳۲***	.۰/۳۲۵***	.۰/۳۱۹**	عدم واکنش	
۱	-.۰/۲۱۸**	-.۰/۳۹۰***	-.۰/۲۹۹***	-.۰/۲۱۱***	-.۰/۴۳۲***	خودشی انگاری

p≤0.01** p≤0.05*

تازه‌های روانشناسی مثبت

جهت پیش‌بینی تمایل به خودشی‌انگاری بر اساس مؤلفه‌های ذهن آگاهی از آزمون تحلیل رگرسیون چندگانه استفاده شد که نتایج آن در جدول ۴ آمده است. با توجه به جدول ۴ همانگونه که مشاهده می‌شود میزان R² برابر ۰/۴۲۹ و میزان R برابر ۰/۶۵۵ می‌باشد. به عبارتی مؤلفه‌های ذهن آگاهی در کل نزدیک ۴۲ درصد از واریانس نمرات خودشی‌انگاری را تبیین می‌کنند. همچنین مؤلفه مشاهده به صورت منفی و معناداری قادر به پیش‌بینی خودشی‌انگاری می‌باشد ($\beta = -0/399$, $p = 0/001$). مؤلفه توصیف به صورت منفی و معناداری قادر به پیش‌بینی خودشی‌انگاری می‌باشد ($\beta = -0/267$, $p = 0/005$). همچنین مؤلفه عمل به آگاهی به صورت منفی و معناداری قادر به پیش‌بینی خودشی‌انگاری می‌باشد ($\beta = -0/332$, $p = 0/001$).

جدول ۴-آزمون رگرسیون جهت پیش‌بینی خودشی‌انگاری بر اساس مؤلفه‌های ذهن آگاهی

متغیر ملاک: خودشی‌انگاری							
P	T	β	P	F	R ²	R	متغیر پیش‌بین
۰/۰۰۱	۴/۱۵۶	-۰/۳۹۹	۰/۰۰۱	۴۱/۸۷۵	۰/۴۲۹	۰/۶۵۵	مشاهده
۰/۰۰۵	۲/۸۷۵	-۰/۲۶۷					توصیف
۰/۰۰۱	۳/۵۴۷	-۰/۳۳۲					عمل به آگاهی
۰/۱۷۶	۱/۴۳۶	۰/۱۲۴					قضاؤت
۰/۰۷۶	۲/۴۳۲	۰/۲۰۵					عدم واکنش

۴-نتیجه گیری

همانگونه که نتایج نشان داد بین مؤلفه‌های ذهن آگاهی با خودشی‌انگاری رابطه منفی و معناداری وجود دارد. به عبارتی با افزایش مؤلفه‌های ذهن آگاهی میزان خودشی‌انگاری کاهش می‌یابد.

جهت پیش‌بینی تمایل به خودشی‌انگاری از آزمون تحلیل رگرسیون چندگانه استفاده شد که نتایج آن نشان داد مؤلفه‌های ذهن آگاهی در کل نزدیک ۴۲ درصد از واریانس نمرات خودشی‌انگاری را تبیین می‌کنند. همچنین مؤلفه مشاهده به صورت منفی و معناداری قادر به پیش‌بینی خودشی‌انگاری می‌باشد. مؤلفه توصیف به صورت منفی و معناداری قادر به پیش‌بینی خودشی‌انگاری می‌باشد. همچنین مؤلفه عمل به آگاهی به صورت منفی و معناداری قادر به پیش‌بینی خودشی‌انگاری می‌باشد. نتیجه این آزمون از جهاتی همسو رسایی (۱۳۹۹)، ولاست و همکاران (۲۰۲۰)، ویرک و همکاران (۲۰۲۳)، هیویت و کیالی (۲۰۲۲) و شینگ و همکاران^۱ (۲۰۲۱) می‌باشد.

در تبیین نتایج فوق میتوان گفت پردازش شناختی از عواملی است که در سازگاری افراد به دنبال تجربه یک رویداد آسیب رسان نقش کلیدی ایفا می‌کند. یکی از متغیرهایی که با پردازش شناختی تداعی می‌شود، ذهن آگاهی است که بر تمرکز غیر قضاؤتی و هدفمند بر لحظه حال دلالت دارد. شواهد اولیه پیشنهاد داده اند که سطوح بالای ذهن آگاهی با کاهش خودشی‌انگاری همراه است. در راستای تبیین رابطه بین مؤلفه عمل به آگاهی با خودشی‌انگاری باید گفت: زنانی که مؤلفه‌های عمل به آگاهی در آنها پایین است زمانی که در گیر کاری می‌شوند ذهنشان سرگردان و حواسشان راحت پر特 می‌شود. حواس پرتی از عوامل اصلی و به وجود آور نده اضطراب و استرس می‌باشد. چرا که افراد حواس پرت معمولاً نظم در کارهایشان ندارند و این بی نظمی باعث تداخل در زندگی روزمره آنها می‌شود. در حالی که زنانی که مؤلفه عمل به آگاهی آنها بالاست دچار حواس پرتی کمتری هستند. و معمولاً بی نظمی به وجود نمی‌آید که باعث تداخل در زندگی آنها شود، در نتیجه منابع استرس و اضطراب خود به خود در زندگی آنها کاهش می‌یابد و در نتیجه خودشی‌انگاری در آنها کاهش می‌باشد.

زنانی که دارای عمل به آگاهی بالایی هستند "به صورت اتوماتیک در حال انجام دادن" کاری نمی‌شوند و بدون آگاهی از آنچه که انجام می‌دهند دست به اقدامی نمی‌زنند. طبیعی است وقتی کاری از روی آگاهی انجام می‌شود، کامل و درست و دقیق با برنامه ریزی صورت

تاژه های روانشناسی مثبت

می گیرد و جایی برای نگرانی باقی نمی گذارد. اینگونه است که منابع آسیب‌های روانی در این افراد کاهش می یابد. اینگونه افراد برای تمکز بر روی آنچه که در حال حاضر اتفاق می افتد مشکلی ندارند. زنانی که در مؤلفه‌ی عمل به آگاهی نمرات کمی کسب می کنند عموماً خیال‌باف، نگران و یا پریشان هستند و افراد خیال‌باف و نگران عموماً آستانه تحمل و تاب آوریشان کم است. اینگونه افراد در مقابل عوامل استرس زا مقاومت چندانی ندارند و زودتر به بیماری‌های مانند افسردگی دچار می شوند. در راستای تبیین رابطه بین مؤلفه توصیف با خودشیء انگاری باید گفت که زنانی که در توصیف احساسات مشکل دارند و در پیدا کردن کلمات برای بیان احساسات خوب عمل نمی کنند عموماً در مسائل اجتماعی دچار مشکل می شوند. به راحتی نمی توانند اعتقادات، نظرات و انتظاراتشان را در واژه‌ها بگنجانند. چنین زنانی در درک هیجانات خود مشکلات بسیاری دارند و در تنظیم احساسات خود ضعیف عمل می کنند. تنظیم و توصیف احساسات پایین با روان‌رنجورخوبی، آسیب‌پذیری بیشتر در مقابل استرس و آشفتگی‌های هیجانی مرتبط است. نارسایی هیجانی بیشتر، با بیماری‌های جسمانی، سبک‌های مقابله ای افعالی و نشخوارهای ذهنی منفی ارتباط مستقیم دارد. بدینهی است که وقتی توصیف هیجانات و احساسات و درک آنها در زنان نایارور بالاتر می رود استرس، آشفتگی و نشخوار فکری پایین می آید در نتیجه کارایی اجتماعی و مهارت زندگی آنها افزایش می یابد. افرادی که قدرت توصیف بالاتری از احساسات خود دارند می توانند به احساسات خود توجه کرده، آنها را درک نمایند و حالت‌های خلقی خود را بازسازی کنند، خواهند توانست تأثیر اتفاقات استرس زا را به حداقل رسانده و راحت‌تر با آنها مقابله کنند. آنهایی که توجه، تمايز و بازسازی اندکی دارند، برای فهم هیجان‌هایشان دچار نشخوارهای ذهنی می شوند. این نشخوارها در غیاب توجه، تمايز و بازسازی منجر به برانگیختگی طولانی فیزیولوژیکی شده و پیامدهای منفی بدنیال خواهد داشت.

اساساً حضور ذهن در نقش کنترل توجه عمل می کند و این قدرت را به مراجع می دهد که در جریان غرق شدن‌های ذهنی، دوباره خود را به جایی که غرق، افکار شده بود بازگرداند. در راستای تبیین رابطه بین مؤلفه مشاهده با خودشیء انگاری باید گفت که زنان به طور عمده متوجه احساس حرکات خود هستند. بر احساسات خود هشیار هستند. زنان عموماً به نکات ریز هم توجه دارند و از کوچکترین احساسات خود آگاهی کاملی دارند. آنها حتی متوجه صدایا از قبیل تیک تاک ساعت، صدای پرندگان و یا عبور و مرور اتومبیل ها هستند. زنان متوجه اینکه چگونه هیجانات و احساسات، افکار و رفتار را تحت تأثیر قرار می دهند، هستند. این حجم از توجه باعث می شود که هشیاری کامل نسبت به حواس شش گانه داشته باشند و این عمل خود به خود باعث حذف منابع افسردگی می شود. عموماً زنان مشاهده قوی تری دارند و توجه ریز آنها به اطراف خود باعث می شود، آنها از اطراف خود تأثیر بیشتری بگیرند و این تأثیرات می تواند منجر به افزایش شادکامی و رشد پس آسیبی و کاهش افسردگی و خودشیء انگاری شود.

بسیاری از واکنشهای افراد به پنداره و تصویری که از خود در ذهن دارند بستگی دارد. یک برداشت واقعی از ظاهر خود در محدوده ای منطقی نشان دهنده بلوغ فردی است. افرادی که جراحی را برای افزایش زیبایی و تناسب در خود جستجو می کنند عموماً در تصویر واقعی از خود گمراه شده اند. بنابراین آگاهی بیشتر جراح از علایم روانشناسی و اطمینان یافتن از سلامت روانی افراد ضروری به نظر می رسد و در این ارتباط پیشنهاد می شود که پزشکان جراحی زیبایی در پذیرش افراد با سابقه مشکلات روانی و شخصیتی و جراحی های متعدد و مکرر با احتیاط عمل کرده و در صورت نیاز به ترغیب و ارجاع دادن بیمار به روانپزشک و مشاور بپردازند تا از عواقب و پیشامدهای احتمالی سوء آن جلوگیری به عمل آید.

منابع و مراجع:

- حمدزاده، علی، جعفری، عیسی، احمدی طهرسلطانی، محسن، اکبرزاده، داوود. (۱۳۹۳). "بررسی رگه‌های خودشیفتگی و احساس کهتری در بیماران داوطلب جراحی زیبایی". مجله علوم رفتاری، دوره ۸، شماره ۳، ص ۲۱۳-۲۱۸.
- خاکپور، مسعود (۱۳۹۹). اثربخشی مشاوره گروهی شناختی رفتاری بر باورهای ناکارآمد ازدواج و تعهد زناشویی زنان متقاضی عمل زیبایی صورت، مجله: زن و جامعه «پاییز ۱۳۹۹، سال یازدهم - شماره ۳ رتبه ب) ۱۸ صفحه - از ۱۱۱ تا ۱۲۸.

خدایی، اکرم؛ خسروپور، فرشید (۱۳۹۹). رابطه ذهن‌آگاهی و تمایزیافتگی خود با ویژگی‌های شخصیت مرزی از طریق نقش واسطه‌ای ناگویی خلقی، مجله: دست آوردهای روان شناختی «پاییز و زمستان ۱۳۹۹، سال بیست و هفتم - شماره ۲ رتبه ب) /SC ۱۸ صفحه ۵۱ تا ۶۸».

دامیار، نفیسه؛ اصغرنژاد فرید، علی اصغر؛ شمسایی، محمد مهدی (۱۳۹۸). مقایسه خودشیء انگاری، تصویر بدنی و استرس ادراک شده در میان زنان فعال در رشته‌ی ورزشی بوگا و زنان غیرفعال، مجله: مطالعات روانشناسی و علوم تربیتی (مرکز توسعه آموزش‌های نوین ایران) «بهار ۱۳۹۸، دوره پنجم - شماره ۱۴ صفحه - از ۱۳۸ تا ۱۵۱».

رسایی، ساره (۱۴۰۱). پیش‌بینی شفقت به خود بر اساس ذهن‌آگاهی و بهزیستی روانشناسی دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد همدان، نشریه شبک، ۶(۶): ۱۶۳ - ۱۷۲.

رضایی مریم، افلک سیر عبدالعزیز، یاوری امیر حسین، محمدی نورالله، غیور محبوبه. طراحی و آزمون مدلی از متغیرهای درونی‌سازی لاغری، خودشیء‌انگاری و نارضایتی بدنی به عنوان پیش‌آیندهای خطر اختلالات خوردن در دختران دانشجو. علوم تغذیه و صنایع غذایی ایران، ۱۰(۲): ۱۱-۱۸.

رمضانی سولگانی، سارا؛ جوهري فرد، رضا و باوي، سasan. (۱۴۰۱). الگوي معادلات ساختاري خودشيفتگي مرضي بر اساس آگاهی از تن شие انگاری و استفاده آسيب زا از شبکه‌های اجتماعی با ميانجي گري باورها در مورد ظاهر در زنان و مردان، فصلنامه مديريت ارتقاي سلامت، ۱۱(۴): ۵ - ۳۶.

کاظمی رضایی علی، حاتمیان پیمان، وطن خواه امجد فرزانه، پهلوان یوسفخانی مهسا. رابطه‌ی بی‌نظمی هیجانی و افکار منفی تکرارشونده با نگرانی از تصویر بدن با توجه به نقش واسطه‌ای حمایت خانواده در زنان متقاضی جراحی زیبایی. روان پرستاری، ۱۰(۱): ۱۸-۲۷.

محمد پناه اردکان، عذر، یوسفی، رحیم. (۱۳۹۰). "بررسی بررسی باورها در مورد ظاهر و احساس کهتری و شفقت نفس در افراد داوطلب جراحی زیبایی". پوست و زیبایی، دوره ۲، شماره ۲، ص ۹۸-۸۵.

میری، نگار و کریم، اکرم (۱۳۹۵)، بررسی رابطه‌ی خودشيفتگی با اختلال بدشکلی بدن در متقاضیان جراحی‌های زیبایی، سومین همایش ملی راهکارهای توسعه و ترویج علوم تربیتی، روانشناسی، مشاوره و آموزش در ایران، تهران.

Baer RA. Mindfulness training as a clinical intervention: A conceptual and empirical review. *Clin Psychol, Sci Pract.* 2003;10):125-

Baer, R. A., Smith, G. T & Allen, K. B. (2004). Assessment of mindfulness by self-report: The Kentucky Inventory of Mindfulness Skills. *Assessmen*, 11(3), 191-206.

Baer, R. A.; Smith, G. T.; Lykins, E.; Button, D.; Krietemeyer, J.; Sauser, S.; Walsh, E.; Duggan, D.; Williams, M. G. (2008), "Construct validity of the Five Facet Mindfulness Questionnaire in Meditating and nonmeditating Samples", *Assessment*, vol. 15. no. 3. 329-342

Britton, W.B., Shahar, B., Szepsenwol, O. & Jacobs,W.J. (2012). Mindfulness-based cognitive therapy improves emotional reactivity to social stress: Results from a randomized controlled trial. *Behavior Therapy*, 43, 365-380

Carley, S. G. (2021). State Mindfulness as Mediator of the Predictive Relationships between Self-Objectification, Body Surveillance, and Body Shame (Doctoral dissertation, Grand Canyon University).

Hewitt, J. M., & Kealy, D. (2022). Pathological narcissism and psychological distress: The mediating effects of vitality, initiative, and mindfulness. *Personality anIndividual Differences*, 184, 111185.

Ishigooka J, Iwao M, Suzuki M, Fukuyama Y, Murasaki M, Miura S. Demographic features of patients seeking cosmetic surgery. *Psychiatry Clin Neurosci* 1998;52(3):283-7.

Twenge, J. M., Konrath, S., Foster, J. D., Campbell, W. K., & Bushman, B. J. (2008)."Egos inflating over time: A cross-temporal meta-analysis of the Narcissistic Personality Inventory". *Journal of Personality*, 76, 875-902

- Virk, P., & Kumari, S. (2023). Perspective taking and mindfulness as mediators of the relationship between maladaptive narcissism and empathy. *Social Behavior and Personality: an international journal*, 51(7), 1-13.

Wollast, R., Riemer, A. R., Gervais, S. J., Grigoryan, L., Bernard, P., & Klein, O. (2021). How cultural orientation and self-compassion shape objectified body consciousness for women from America, Belgium, Russia, and Thailand. *Self and Identity*, 20(7), 930-950.

Zhang, S., Roberts, R., Akehurst, S., & Woodman, T. (2023). Narcissism and antisocial behaviour in sport: The moderating role of self-compassion. *Psychology of Sport and Exercise*, 102528.

Abstract

The present study was conducted with the aim of predicting narcissism based on self-compassion and narcissism in women applying for cosmetic surgery. The research design is of the type of correlation designs and the statistical population of the current research was formed by all the women applying for cosmetic surgery in 1401. The sample in the present study was 200 women applying for cosmetic surgery in Shiraz, who were selected by purposeful sampling to conduct the research. The tools used in the current research were: McKinley and Hyde's self-objectification questionnaire (1996) and Baer et al.'s Five-Dimensional Mindfulness Questionnaire (FFMQ). After collecting the questionnaires with spss 23 software, they were analyzed in two descriptive and inferential levels. The results of multiple regression analysis showed that the components of mindfulness explain nearly 42% of the variance of narcissism scores. Also, the observation component is able to predict narcissism in a negative and meaningful way. The component of description is able to predict narcissism in a negative and meaningful way, and the component of action to awareness is able to predict narcissism in a negative and meaningful way.

Key words: narcissism, mindfulness